

ส่วนที่ ๖

การนำแผนพัฒนาสามปีไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

๖.๑ องค์การรับผิดชอบในการติดตามและประเมินผล

องค์การบริหารส่วนตำบลโลหะจุดได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งประกอบด้วย

- (๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
- (๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน
- (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๒. ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๓. รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์

๔. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นควร

๖.๒ การกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผล

เมื่อโครงการในแผนพัฒนาสามปีได้รับการบรรจุในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้รับอนุมัติและประกาศใช้ตามขั้นตอนเรียบร้อยแล้ว ให้เข้าสู่ขั้นตอนของการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาสามปีไปทำการปฏิบัติการติดตามและประเมินผล ซึ่งก่อนเริ่มการติดตามประเมินผล จะต้องทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนงาน/โครงการให้ชัดเจนก่อนว่าจะติดตามประเมินผลอะไร อย่างไร เพราะสิ่งเหล่านี้จะเชื่อมโยงไปถึงการเลือกวิธีการติดตามผลและตัวชี้วัดที่ใช้ในการติดตามผลต่างๆ

ตัวชี้วัดการประเมินผล ต้องสามารถให้ค่าหรือบ่งชี้ถึงคุณลักษณะที่ชัดเจนของสิ่งที่จะวัด ทั้งตัวชี้วัดเชิงปริมาณและตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

เงื่อนไขด้านเวลาและสถานที่ ต้องระบุช่วงเวลาและสถานที่ของสิ่งที่จะวัดให้ชัดเจนเพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง

ผลลัพธ์ของการดำเนินงาน เป็นการประเมินความสำเร็จของงาน ซึ่งสามารถแยกได้เป็นการประเมินผลผลิตของงาน และการประเมินผลกระทบของการพัฒนา ดังนี้

๑. ผลผลิตของงาน (Output) มี ๒ ลักษณะ คือ

+ ผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานในแต่ละช่วง ดัชนีที่ใช้วัดความก้าวหน้าของงาน จะได้มาจากเกณฑ์หรือค่ามาตรฐานของโครงการที่เคยทำได้

+ ผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ เป็นผลสำเร็จของงานตามเป้าหมายซึ่งสามารถตรวจสอบวัดได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒. ผลกระทบของการพัฒนา (Outcome) มี ๒ ลักษณะ คือ

+ ผลกระทบระยะสั้น (Effects) เป็นผลเบื้องต้นที่ได้จากแผนงาน/โครงการ

+ ผลกระทบระยะยาว (Impacts) เป็นผลที่มีต่อคุณภาพชีวิตโดยรวมของประชาชน

ขั้นตอนในการติดตามประเมินผล

เมื่อนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ในการปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์และตัวชี้้นำการดำเนินงานต่อเนื่อง ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

๑. ขั้นการจำแนกองค์ประกอบหลักและการกำหนดมาตรฐานดัชนีของแผนงาน/โครงการ

องค์ประกอบหลัก ได้แก่ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงาน การใช้ทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลที่จำเป็นต่อการสร้างกรอบการติดตามประเมินผลความสำเร็จ ผลกระทบของแผนงาน/โครงการที่ชัดเจน

วัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นส่วนที่บอกถึงผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อโครงการดำเนินการเสร็จสิ้นตามระยะเวลาที่กำหนด การประเมินว่าโครงการประสบความสำเร็จ สามารถบรรลุผลตามที่กำหนดไว้หรือไม่ จำเป็นต้องเปรียบเทียบระหว่างผลที่เกิดขึ้นจริงกับผลที่คาดว่าจะได้รับ ซึ่งโครงการได้ระบุไว้ในส่วนวัตถุประสงค์นั่นเอง โดยวัตถุประสงค์จะต้องถูกแปลงค่าเป็นตัวชี้วัดที่สามารถใช้วัดได้อย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถวัดและเปรียบเทียบได้

สำหรับข้อมูลในเรื่องขั้นตอนการดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลา เป็นข้อมูลที่ใช้กำหนดกรอบการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน และการใช้ทรัพยากรประเภทต่าง ๆ จะเกี่ยวข้องกับ การประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลของโครงการ

๒. ขั้นการกำหนดข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนาดัชนี

จากขั้นตอนที่นำองค์ประกอบหลักมากำหนดกรอบการประเมินผลและแปลงเป็นดัชนีชี้วัดผลลัพธ์ของโครงการ รวมทั้งเกณฑ์ติดตามความก้าวหน้าของโครงการ มาถึงขั้นตอนที่ผู้ประเมินผลต้องกำหนดประเภทข้อมูล ตลอดจนแหล่งที่มาของข้อมูลที่เป็นต้องใช้ในการติดตามประเมินผล โดยประเภทของข้อมูลอาจแบ่งได้ในหลายลักษณะ อาทิ แบ่งเป็น ๒ ประเภท ตามคุณลักษณะของข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ

นอกจากนี้ยังสามารถแบ่งตามการจัดเก็บเป็น ๒ ประเภท คือ ข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บมาก่อน (ข้อมูลระดับปฐมภูมิ) เมื่อต้องการใช้ข้อมูลจึงต้องมีการสำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล อีกประเภทหนึ่งคือ ข้อมูลที่มีผู้รับผิดชอบจัดเก็บไว้แล้ว (ข้อมูลระดับทุติยภูมิ)

๓. ขั้นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทราบถึงประเภทของข้อมูลและแหล่งที่มาของข้อมูล ผู้ประเมินผลจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อประเมินความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน ทั้งผลกระทบและผลสำเร็จ ตลอดจนปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น จากนั้นประมวลเป็นข้อเสนอแนะทางการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ อาทิ แนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรคดังกล่าว แนวทางปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต แนวทางที่จะนำประสบการณ์ของโครงการไปประยุกต์ใช้กับโครงการอื่นๆ เหล่านี้เป็นต้น

๔. **ขั้นความถี่ของการสำรวจ** การรายงานผลต่อองค์กร/กลไกที่เกี่ยวข้องและการมอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบ

ภายหลังจากการจัดทำรายติดตามประเมินผล โดยสรุปสถานการณ์ ข้อผิดพลาดผลสำเร็จของแผนงาน/โครงการ ตลอดจนข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ ผู้ประเมินผลจะต้องนำเสนอรายงานผลการประเมินเพื่อเป็นสารสนเทศย้อนกลับ (Feed Information Back) ให้กับผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดในทุกระดับ เพื่อทราบความสำเร็จ ความก้าวหน้า ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไข หรือความล้มเหลว ทั้งนี้เพื่อจะได้นำมาเป็นสารสนเทศในการตัดสินใจในทุกระดับต่อไป

สำหรับการติดตามและประเมินผลแผนการพัฒนารองการบริการส่วนตำบลโลละจูดได้กำหนดแบบการติดตามผลการดำเนินงานเป็นรายไตรมาส เป็นเครื่องมือนำไปใช้ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนด โดยมีประเด็นในการติดตาม ๒ ประเด็น คือ (๑) การติดตามผลการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการ ๓ ปี (๒) ผลการดำเนินงาน และการเบิกจ่ายงบประมาณ ตามโครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ มีประโยชน์ ดังนี้

๑) เป็นเครื่องมือที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ และโครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ซึ่งนอกจากจะทำให้รับทราบถึงสถานการณ์การดำเนินงานแล้ว ยังสามารถใช้เป็น “สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า” ว่าแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดสามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่

๒) เป็นเครื่องมือสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นหน่วยติดตามประเมินผล (Monitoring and Evaluation Unit : M&E Unit) เพื่อใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม

โดยกำหนดระยะเวลาในการติดตามผลการดำเนินงานเป็นแบบรายไตรมาส ๓ เดือนโดยเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ซึ่งเป็นเดือนแรกของปีงบประมาณแบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย ๔ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลโลหะจุด อำเภอแวง จังหวัดนราธิวาส

๒. รายงานผลการดำเนินงานไตรมาสที่

- () ไตรมาสที่ ๑ (ตุลาคม - ธันวาคม) () ไตรมาสที่ ๒ (มกราคม - มีนาคม)
 () ไตรมาสที่ ๓ (เมษายน - มิถุนายน) () ไตรมาสที่ ๔ (กรกฎาคม - กันยายน)

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ๓ ปี

ยุทธศาสตร์	ปีที่ ๑		ปีที่ ๒		ปีที่ ๓		รวม	
	จำนวน โครงการ	งบ ประมาณ	จำนวน โครงการ	งบ ประมาณ	จำนวน โครงการ	งบ ประมาณ	จำนวน โครงการ	งบ ประมาณ
๑.								
๒.								
๓.								
๔.								
๕.								
๖.								
๗.								
๘.								
รวม								

๓. จำนวนโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนา ๓ ปี

ยุทธศาสตร์	ปีที่ ๑.....		ปีที่ ๒.....		ปีที่ ๓.....		รวม	
	จำนวน โครงการ	งบ ประมาณ	จำนวน โครงการ	งบ ประมาณ	จำนวน โครงการ	งบ ประมาณ	จำนวน โครงการ	งบ ประมาณ
รวม								

๔. จำนวนโครงการและงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ยุทธศาสตร์	ปีที่ ๑.....		ปีที่ ๒.....		ปีที่ ๓.....		รวม	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ
รวม								

๕. ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาปี.....

ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการที่เสร็จ		จำนวนโครงการที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ		จำนวนโครงการที่ยังไม่ได้ดำเนินการ		จำนวนโครงการที่มีการยกเลิก		จำนวนโครงการที่มีการเพิ่มเติม		จำนวนโครงการทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รวม												

๖. การเบิกจ่ายงบประมาณปี.....

ยุทธศาสตร์	งบทด		เงินสะสม		รวม	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
๑.						
๒.						
๓.						
๔.						
๕.						
๖.						
๗.						
๘.						
รวม						

ส่วนที่ ๓ ผลการดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

๗. โครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจประจำปี

โครงการ	ผลการดำเนินงาน			งบประมาณ	
	ดำเนินการเสร็จแล้ว	อยู่ในระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ	งบประมาณที่ได้รับ	งบประมาณที่เบิกจ่ายไป
๑.					
๒.					
๓.					
๔.					
๕.					
๖.					
๗.					
รวม					

ส่วนที่ ๔ ปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

.....

๖.๓ การกำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล

การติดตามประเมินผลเป็นกระบวนการวิเคราะห์เงื่อนไขและสถานการณ์การดำเนินงานขององค์กร ทั้งก่อนการพัฒนา ระหว่างการพัฒนา และผลลัพธ์ของการพัฒนา ในการประเมินผลการดำเนินงานตาม แผนนั้น จะแบ่งการประเมินผลออกเป็น ๓ เวลา ดังนี้

๑. การประเมินผลก่อนการดำเนินงาน มีประเด็นในการประเมินที่สำคัญอย่างน้อย ๒ ประเด็น คือ

 ความสอดคล้องและเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้ สำเร็จ

 ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า (Input) และวิธีการปฏิบัติตามแผน (Process) ว่า มีความพร้อม ความเหมาะสมหรือไม่ เพื่อที่จะได้นำแผนไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หรือ เรียกอีกอย่างว่าการตรวจสอบระบบนำส่ง

๒. การประเมินผลระหว่างการดำเนินงานตามแผน มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทราบความเที่ยงตรง ของแผนว่ายังคงมีความสอดคล้องกับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ ทั้งในด้านของปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการทำงาน (Activity Process)

ทั้งนี้ เพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจปรับปรุง/พัฒนาแผน หรือเรียกว่า การ ประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและการพัฒนา ทั้งนี้ ผลจากการประเมินจะต้องตอบคำถามให้ได้ว่าระบบการ นำส่งยังมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร และจะต้องพัฒนา/ปรับปรุงอะไรหรือไม่

๓. การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ เมื่อการปฏิบัติตามแผนในระดับต่างๆ ได้เสร็จสิ้น ลง ตัวชี้วัดความสำเร็จในการปฏิบัติตามแผนก็คือ ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น การ ประเมินผลเมื่อสิ้นสุดแผนก็คือ การประเมินผลความสำเร็จของเป้าหมายที่กำหนดนั่นเอง ทั้งนี้จะต้องมีการ กำหนดเกณฑ์ในการวัดในทุกตัวชี้วัด เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่เป็นรูปธรรม(เชิงปริมาณ) นอกจากนี้ สิ่ง ที่ สำคัญมากที่สุดในระบบการประเมินผลคือ การนำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจเพื่อเร่งรัด ชะลอ ปรับปรุงหรือยกเลิกการดำเนินงาน

.....